

BEVOCAL: L'UNION FAIT LE SON!

BEvocal, het Belgisch nationaal jeugdkoor, bestaat al drie jaar. 'Belgisch'? Jazeker want het doel is de koormuziek in België (en daarbuiten) te promoten en de culturele uitwisseling tussen de drie taalgemeenschappen in dit land te bevorderen. Het koor is dan ook ontstaan in een samenwerkingsverband tussen Koor&Stem, Fédération Chorale Wallonie-Bruxelles A Cœur Joie en Musikverband Föderation Ostbelgien.

Het koor wil cultureel ambassadeur voor België zijn. Goede zangers uit heel het land komen samen en perfectioneren hun techniek. BEvocal wil voor andere koren inspirerend werken als model van efficiënte en geïnspireerde samenwerking over de taalgrenzen heen. 'Communauteur gezang' dat in deze fase van de Belgische huishouding best uitzonderlijk genoemd mag worden.

De leeftijd van de zangers varieert tussen 18 en 28 jaar. Een belangrijke doelstelling van BEvocal bestaat uit talentontwikkeling voor jongeren die graag hun vocale of sociale talenten willen ontplooiën. Daar gaat het om.

De nieuwe artistieke leiding – resultaat van een selectieronde eerder dit jaar – berust bij drie mensen met een professionele zangcarrière met dito ervaring als pedagoog en koorzanger. Even voorstellen:

Dirigent **Benoît Giaux** is bariton, pianist en koordirigent. Hij is docent zang en koorzang (geen koordirectie) aan het IMEP in Namen. Hij is ook al dertig jaar dirigent van het kinderen jongerenkoor van De Munt.

Dirigent **Jori Klomp** is tenor, saxofonist en koordirigent. Hij is momenteel 'chordirector' aan het theater van Aken.

Stemcoach **Liesbeth Devos** is sopraan, freelance solist en stemcoach van het koor van De Munt. Waarom nog een aparte coach, naast de dirigenten? Het uitgangspunt is dat om een mooie koorklank te bereiken, elke stem afzonderlijk goed moet zitten alvorens zich te kunnen inpassen in de groep. Pas als iedereen individueel op zijn best zingt, krijg je ook een goed koor.

Twee dirigenten, dat is merkwaardig. Hoe gaan jullie het werk verdelen?

Jori Klomp (JK): "Ja, waarom geen drie dirigenten? Het geeft een krachtige dynamiek, we kunnen goed met elkaar opschieten en we werken complementair. We zijn aan elkaar gewaagd, we dagen elkaar uit en ook voor de groep is het interessant om met twee verschillende dirigenten te werken."

Benoît Giaux (BG): "We voeden elkaar met ideeën; 'gedeeld leiderschap' is in de mode en werkt heel effectief. Het is mogelijk dat we werken op hetzelfde repertoirestuk, waarom niet? We zouden zelfs tijdens de concerten kunnen afwisselen, dat verplicht de zangers om flexibel te blijven. We appreciëren elkaar

en we hebben zelfs 'als duo' onze kandidatuur voor dit koor ingediend."

Is BEvocal een soort 'elitekoor'? Wie mag meedoen?

BG: "Neen, je mag absoluut niet praten van 'elite'. Het koor wil een uitdaging zijn voor jonge mensen. Het zijn gepassioneerde amateurs of pre-professionelen, met ervaring in andere koren en studenten van de conservatoria die al voor het beroep van muzikant gekozen hebben. Zij willen hun opleiding verbeteren met deze ervaring."

JK: "Het koor maakt de brug tussen amateur en professioneel, werkt dus verbindend in plaats van elitair. Het is geen 'vocaal ensemble' maar echt een koor, dus met 36 tot 40 zangers. We zijn al goed op weg om die zangers te vinden."

BG: "Voldoende goede mannenstemmen vinden is een probleem zoals bij alle koren. Maar kwaliteit komt niet door het getal. We zoeken de gepaste persoonlijkheden voor een mooi evenwicht. Het is mogelijk dat er meer vrouwenstemmen zijn, dat is geen probleem zolang het geheel evenwichtig is. Jongens van 18 hebben pas sinds enkele jaren hun 'stem'. Voor meisjes is die breuk er niet, zij hebben vaak al een rijpere stem op die leeftijd. Jongens hebben nog wat tijd nodig om hun stem te vinden. Daarom hebben we een geweldige stemcoach die individueel met de zangers zal werken. Het is echt geen elitaire bedoening maar eerder een pedagogisch project. We streven vooral naar een hoog niveau."

Liesbeth Devos (LD): "We zoeken ook naar 'werkbare' stemmen. Er moet potentieel aanwezig zijn, met energie. Dat is eigenlijk belangrijker dan al heel goed kunnen zingen. We willen niet alleen concerten geven maar ook vooruitgaan als groep. Als men openstaat voor verbetering en er echt iets van wil maken, dan is dat een goede basis."

De leeftijd gaat van 18 tot 28. Moeten de zangers dan op een moment het koor verlaten? Zelfs als dat tegen hun zin is?

Liesbeth Devos (LD): "Jazeker. Het is een jongerenkoor, dus op een zeker moment moet er

plaats vrijkomen voor nieuw talent. Er kan een keer een uitzondering zijn maar in principe is er continue doorstroming. Wie het koor verlaat, begint soms zelf met een nieuw koor."

BG: "Veel koren in België hebben grote nood aan verjonging. De zangers die bij ons vier, vijf jaar opleiding hebben gehad, kunnen daar een belangrijke rol vervullen."

JK: "Wie BEvocal verlaat, mag dat niet als een straf ervaren. Er zijn voldoende goede koren om zonder frustratie een leven lang verder te zingen."

Welk repertoire mogen we verwachten?

JK: "We gaan zeker de breedte in, maar altijd binnen het veld van het 'klassieke stemgebruik', vooral a capella repertoire. Er kan een keer een kleine instrumentale begeleiding bijkomen, maar met groot orkest gaan we niet werken, want het is geen oratoriumkoor. Creaties van componisten die hier en nu leven zullen het jonge karakter van het koor extra benadrukken. Er zijn in de drie landsgedeelten reeds met drie componisten contacten gelegd om speciaal voor dit koor te schrijven. Deze componisten zijn Paul Pankert, Aldo Platteau en Sebastiaan van Steenberghe. BEvocal zingt dus ook Belgische muziek."

BG: "We hopen binnen afzienbare tijd ook de internationale podia te bereiken en dan is het heel belangrijk om met eigen materiaal te komen. Het repertoire zal bestaan uit grote werken van elke periode aangevuld met hedendaagse composities."

© HD

De meeste koorleden studeren nog. Ze hebben examens, stageperiodes ... is er voldoende tijd om iedereen samen te brengen?

LD: "Het is niet het eerste jaar dat dit koor bestaat. Er wordt in de planning rekening gehouden met verplichtingen en vakanties, dat werkt zonder grote problemen."

JK: "We repeteren tijdens weekends die telkens een paar weken uit elkaar liggen. Het werk verloopt daarom heel geconcentreerd. En niet te vergeten: iedereen moet thuis de muziek instuderen voor de eerste repetitie. Geen zichtlesing tijdens de repetities!"

Is er een onderscheid tussen een 'kooorzanger' en een 'solist'? Jullie maken een koor met solistisch opgeleide stemmen. Voor instrumenten lijkt het evident: hoe beter de spelers, hoe beter ze samenspelen. Ligdt dat voor een koor anders?

LD: "Nee, dat is een denkwijze uit een vroegere tijd. Toen meende men dat je in een koor best met 'halve stem' zingt. Een solist kan een goede kooorzanger zijn, absoluut.

Als je als kooorzanger lang gezond wil presenteren moet je een stevige techniek hebben die je toelaat met je hele lichaam een klank te maken die 'matcht' met wie naast je staat en met heel het koor. Als je dat slechts kan bereiken door jezelf vast te zingen en gecrispeerd te zijn (wat heel veel gebeurt) dan hou je het nooit vol. Dat is nu net wat wij zoeken: een gezonde manier van individueel zingen die toch leidt tot een collectieve en mooie samenklank. Op die manier in een koor zingen is voor mij het summum van goed zingen. Er is ook een grote vraag naar deze aanpak: veel kooorzangers hebben het gevoel dat ze zich 'kapot' zingen."

BG: "Hierover heb ik een mooie anekdote. Enkele dagen voor zijn overlijden dirigeerde de betreerde Patrick Davin een productie in De Munt. De solisten volgden niet helemaal goed terwijl het koor perfect 'mee' was. Patrick Davin zei tegen de solisten: "Nog een kleine inspanning en jullie worden misschien goede kooorzangers!" In een koor zingen is een zeer veeleisend beroep, je moet flexibel zijn en met een volledig ontwikkelde stemtechniek: 'the singing body', dat telt voor elke zanger."

JK: "We willen de persoonlijkheid ontwikkelen zodat de stem zich ontwikkelt, maar vooral ook het omgekeerde: de stem ontwikkelen zodat de persoonlijkheid daarbij wint. Zo krijgt men een prachtig koor!"

nvdr: Ondertussen werden er audities gehouden in Antwerpen en Malmédy. Zo gauw de situatie het toelaat, zullen de voorziene audities in Brussel ook worden georganiseerd.

Eric Van Leuven

© Marie-Luise Manthei

